

Til undervisningsminister
Bertel Haarder
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.

Landdistrikternes Fællesråd

Jacob Gades Allé 5
6600 Vejen
Tel. +45 76 340 350
Fax +45 76 340 359
mail@landdistrikterne.dk
www.landdistrikterne.dk

CVR 20 25 71 80

Vejen, den 9. december 2008

Vedr. uddannelse i yderområderne

Landdistrikternes Fællesråd er alarmeret over forslaget fra University College Sjælland (UC-SJ) om at nedlægge Campus Nykøbing Falster og lukke en række uddannelsessteder på Sjælland. Vi har fuld forståelse for UC-SJ forsøger at løse sine økonomiske problemer, men frygter at andre University colleges vil følge efter.

Generelt er Landdistrikternes Fællesråd i lighed med regeringen og Folketinget stærkt optaget af, at flest mulig unge tager en ungdomsuddannelse, og at de fortsætter over i en erhvervs- eller videregående uddannelse. Men Landdistrikternes Fællesråd har specielt fokus på, at der er uddannelsesmuligheder i landdistrikterne, fordi der er en klar og utvetydig sammenhæng mellem uddannelse og udvikling i land- og yderområder.

Sammenhængen skyldes primært to ting: Dels at jo længere de unge har til uddannelsessted, des større er risikoen for, at de dropper ud. Dels kommer de unge, der er nødt til at rejse væk for at få en uddannelse, sjældent tilbage til landdistrikterne. Uden uddannelsesmuligheder risikerer landdistrikterne og især yderområderne gradvist men sikkert at smuldre. Bosætning, erhvervsudvikling og rekruttering kommer ud i en negativ spiral, der ydermere forstærkes af de voldsomme nedskæringer i den kollektive trafik, som de unge ofte er henvist til, når de skal mellem hjem og uddannelsessted.

I spørgsmålet om uddannelse i landdistrikterne spiller professionshøjskolerne en væsentlig rolle. Det kommer tydeligt til udtryk i lovgivningens ord om, at skolerne skal bidrage til "regional vækst herunder i udkantsområderne."

UC-SJ's lukning af uddannelsessteder går i stik modsat retning. Begrundelsen for skolelukninger er et vigende elevoptag og dermed dårlig økonomi. Det er toner, vi også har hørt fra andre professionshøjskoler, derfor er vi i Landdistrikternes Fællesråd bekymret for, at modellen breder sig til andre University Colleges.

I stedet for lukninger ser Landdistrikterne Fællesråd et større perspektiv i at styrke skolernes fagudbud og økonomi. F.eks. kan fælles ledelse med andre uddannelsesretninger give mulighed for at fordele specialer og udvikle nye specialtilbud. Det kan tiltrække og fastholde flere unge og voksne med behov for videreuddannelse. Også færdigpakkede uddannelsesstilbud, som udover den teoretiske del indeholder garanti for elev- eller praktikplads, vil give usikre unge større mod på at gå i gang.

Vi har i Landdistrikternes Fællesråd med tilfredshed set, at finanslovsforslaget indeholder 143,3 mio. kr., ekstra til professionshøjskolerne. Pengene er hovedsageligt øremærket til et kvalitetsløft med sigte på at få flere elever til at gennemføre uddannelserne. Selv om flere elever bør medføre en bedre økonomi, savner vi i forslaget noget, der forbedrer skolernes grundlæggende økonomi. Vi opfordrer derfor regeringen og Folketinget til at give professionshøjskolerne et yderligere løft ved at øge taxametertilskuddet – især til uddannelsesstilbud i yderområderne. I forvejen har det almene gymnasium et sådant ”udkantstilskud”, og forligspartierne bag finanslovsforslaget er enige om, at grundtilskudsmodellen til erhvervsskolerne skal justeres fra 2010. Hensigten er at sikre et bredt og attraktivt tilbud af erhvervsrettet uddannelse i udkantsområder og skabe en ligestilling mellem institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser. Men behovet er mindst ligeså påtrængende for professionshøjskolerne og videregående uddannelser i udkantsområderne.

For nylig offentliggjorde Ugebrevet A4 en undersøgelse, som viser, at 65 pct. af de ufaglærte har fortrudt, at de ikke tog en uddannelse, alligevel er kun én pct. af dem efterfølgende i gang med at videreudanne sig. Med andre ord gælder det om at holde fast i de unge, mens de er i den ”uddannelsesmodne” alder, dvs. typisk inden de stifter familie.

Kun ved at sikre professionshøjskole-tilbud som læreruddannelse, sygeplejersker, socialpædagoger, og andre uddannelser i udkantsområder kan vi skabe en positiv samfundsudvikling og dermed flere uddannede hænder også til de offentlige arbejdspladser.

Men det kræver en helhedsorienteret landspolitisk indsatsplan, som Landdistrikternes Fællesråd opfordrer ministeren til at sætte i gang, hellere i dag end i morgen.

Med venlig hilsen

Steffen Damsgaard
Formand for Landdistrikternes Fællesråd